

Battancs Erika
(közbiztonsági referens, Mórahalom)

Mórahalmon élők közbiztonságának növelése

Mórahalom Város Önkormányzata mindig arra törekedett, hogy a szolgáltatásokat minél közelebb hozza és minél magasabb színvonalon biztosítsa a város és térsége lakói számára.

Az önkormányzat a mórahalmi polgárok élet- és vagyonbiztonsága érdekében számos olyan intézkedést hozott eddigiekben is, amelyek fokozták a lakosság szubjektív és objektív biztonságérzetét. A közbiztonsági kérdéseket folyamatként értelmezzük, tehát egymásra épülő programelemek hozhatják meg az elvárt eredményeket.

A településre jellemző legfontosabb társadalmi folyamatok az alábbiak: a település a Dél-alföldi régióban helyezkedik el, lakosságszáma: 6020 fő. A lakosság 42%-a él külterületi tanyás térségben. Egy kormányrendelet alapján Mórahalom egyike a leghátrányosabb helyzetű kistérségek településeinek. Ez különösen kihat a külterületi lakosságra, őket hatványozottabban sújtja, mert kevesebb lehetőségük van a helyzetükön való változtatásra. A fentiek ellenére a helyi lakosság motivált, érdekelt saját problémái feltárásában, saját biztonságuk kiépítésében, ez lehet az előrelépés kulcsa.

A szórvány településjellegből adódóan problémát okoz a fokozott áldozati kockázatokat hordozó célcsoport elérése, a bűnmegelőzési célú tájékoztatása, a személyes biztonságuk kiépítése.

A tanyavilág speciális problémái, az ott élő emberek sajátos értékrendje a külterületen élő népesség biztonságának egyedi, ugyanakkor komplex kezelését tette szükségessé. A tanyákon a belterületétől eltérő veszélyek lehetnek: nincsenek közvetlen szomszédok, sok az egyedül élő idős, a lakók nehezen megközelíthetőek prevenciós programokkal.

Az elvégzett kutatások azt mutatják, hogy a kistérségi önkormányzatoknak mindenképpen komplex programokban kell gondolkodniuk, csak ezek vezethetnek hosszú távú eredményekhez. A közbiztonság kérdése együtt kezelendő más területekkel, pl. infrastruktúra-fejlesztés, foglalkoztatási kérdések stb. Végző soron elmondható, hogy ha egy településen jó a közbiztonság, akkor az emberek szívesen élnek és alapítanak családot.

1. Konkrét lépések

Mórahalom Város Önkormányzata az elmúlt évben az alábbi konkrét tevékenységeket hajtotta végre a közbiztonság javítása érdekében.

A tevékenységek az összefogás erejére építenek, a meglévő erőforrások felhasználásával, azokat újragondolva, esetenként új funkcióval bővítve kívánták elősegíteni a kül- és belterületi lakóövezetek biztonságának növelését.

Néhány Mórahalmon bekövetkezett sajnálatos esemény ráirányította a figyelmet arra, hogy újra tekintsük át a rendszer elemeit, azokat egészítsük ki, és ezek további biztonsági intézkedések meghozását indokolták. A megváltozott közbiztonsági és vagyonbiztonsági tendenciákra, új típusú közbiztonsági kihívásokra tekintettel a Képviselő-testület újragondolta az ezen területekkel foglalkozó szervezetek és testületek feladatait, kompetenciáját.

Az előbbiek figyelembe vételével az Önkormányzat 2008-ban létrehozott egy többpillérű közbiztonsági rendszert:

Ennek a hálózatnak az egyik szereplője továbbra is a polgárőrség. A polgárőr egyesülettel az önkormányzat szerződést kötött, amelyben kijelölt fokozott járőr feladatok elvégzéséért cserében 5 fő tiszteletdíjban részesült. Fő célkitűzés a látható jelenlét bel- és külterületen egyaránt, valamint a közös járőrszolgálatok megszervezése a rendőrséggel és határrendészettel egyaránt.

Új szereplője a közbiztonsági rendszernek a közterület-felügyelő. Mórahalom Város Önkormányzata 2008. szeptemberétől alkalmaz közterület-felügyelőt, akinek a feladatai között szerepel a közterületek és intézmények környékének fokozott ellenőrzése, szintén fontos a folyamatos, látható jelenlét. A polgárőrök és a közterület-felügyelő közös vezénylés alapján végzik feladataikat. 2009. októberétől 2 fő településőr is segíti a munkát.

Az Önkormányzat foglalkoztatott közbiztonsági referenst is, aki koordinálta a bűnmegelőzési feladatokat. Tavaly kezdte meg munkáját többpillérű rendszer egy másik újabb szereplője a Mórahalomért Közbiztonsági és Vagyonvédelmi Egyesület. Az alapító tagok között intézmények és civil szervezetek és magánszemélyek is találhatóak. Az egyesület létrehozásának célja volt:

Mórahalom Város közbiztonsági feladatainak koordinálása, az eddig is közbiztonsági kérdésekkel foglalkozó szervezetek, valamint az általuk

irányított programok összehangolása, a párhuzamosságok kiszűrése. Az egyesület megalakításával a szervezeteink működését hatékonyabbá tehattük.

A felsorolt pillértagok és a közbiztonsággal foglalkozó hatóságok negyedévente közös értekezleten felülvizsgálták a feladatok elvégzését, lakossági javaslatokat figyelembe véve új feladatokat határoznak meg.

Számos eset bebizonyította már, hogy a lakosságnak épp oly fontos szerepe van a bűnmegelőzésben – például: jelzések továbbítása kapcsán -, mint a rendvédelmi szerveknek. Ugyanakkor ők azok is, akik a legveszélyeztetettebb és a legvédtelenebb célcsoportjai a támadásoknak. Erre tekintettel több fórumon igyekeztünk a lakosokban tudatosítani, hogy a veszély azonnali felismerése, a segélyhívások időben történő kezdeményezése életet, vagyont menthet. Ennek érdekében az Önkormányzat a tavalyi évben újra eljuttatta a mórahalmi háztartásokba a közbiztonsági kártyát, amelyen a legfontosabb közbiztonsággal kapcsolatos telefonszámok szerepeltek.

A településen működik egy ún. tanyaprogram. Gyakorlati kivitelezésének lényege az, hogy az emberek közötti bizalom a mindennapos találkozások talaján alakul ki, erősödik meg. Munkaköri feladatukból adódóan tevékenykednek olyan személyek, akik rendszeresen kapcsolatot tarthatnak külterületen élő időskorú, fokozott gondoskodásra szoruló személyekkel. Tapasztalataink alapján a tanyagondnok, védőnő, szociális gondozó, orvos, hivatásos vadász, mezőőr, postás, polgárőr fordul meg rendszeresen külterületen, akik a rendőrség és az önkormányzat irányába jelzéseket tehetnek.

Ezeknek a személyeknek a részvételével alakítottuk ki a "Civil hírlánc" néven ismertté vált speciális programunkat. A civil hírlánc munkatársai közbiztonsági információkat is megosztanak egymással, illetve az illetékes szervezetekkel.

Nemrégiben pályázati forrásból a civil hírlánc munkatársainak oktatást tartottunk, őket áldozatvédelmi információkkal láttuk el saját biztonságuk fokozása érdekében. Ugyanennek a projektnek a keretében a tanyai lakosság számára bűnmegelőzési tájékoztató kampányt tartottunk szóróanyagok eljuttatásával és dokumentumfilm forgatásával.

2. Összességében

Mórahalom és a kistérség közbiztonsági helyzete általánosságban nem mutat lényeges eltéréseket, sőt jobb az országosan tapasztalt tendenciákhoz képest, azonban már itt is megjelentek azok a specifikus problémák, amelyek kiemelt figyelmet érdemelnek. Végző soron elmondható, hogy ha egy településen jó a közbiztonság, akkor ott az emberek szívesen élnek és alapítanak családot, illetve gazdaságilag is fejlődik a település.

Az intézkedések hatására kül- és belterületeken csökkent a bűncselekmények száma az előző évekhez képest, de sajnos tovább emelkedett az illegális határátlépők aránya Szerbia felől, amely probléma újabb kihívás lesz a közbiztonság kezelésében.

Elmondható tehát, hogy 2008-2009-ben a megoldási lehetőségek között elsősorban a többpillérű közbiztonsági rendszer kiépítése, közösségépítés, jelzőrendszeri hálózat fejlesztése és a tájékoztatás jelent meg hangsúlyosabban.

További terveink között szerepel 16 db térfigyelő kamera közterületekre helyezése, amelytől azt várjuk, hogy csökkenjen a közterületi bűncselekmények száma. Szintén még ebben az évben felszerelésre kerül 2 db sebességkijelző készülék, amely a településen áthaladó 55-ös számú főközlekedési út forgalomcsillapítását célozza meg.